

УДК 612.017

УПОВІЛЬНЕНА ГІПЕРЧУТЛИВІСТЬ ДО НОВАРСЕНОЛУ У МОРСЬКИХ СВІНОК В ЕКСПЕРИМЕНТІ

В. А. Адо

Кафедра патологічної фізіології Університету дружби народів, Москва

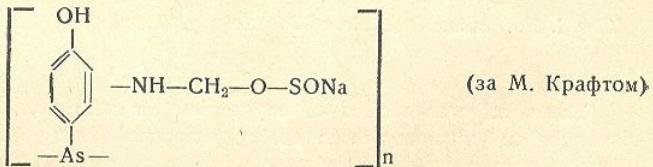
Найбільш сильними з відомих низькомолекулярних сенсибілізаторів є 2,4-диніtroхлорбензол (ДНХБ) і пікрилхлорид (ПХ)-3. Протягом тривалого часу вони були основними сенситизерами для відтворення моделі уповільненої гіперчутливості до низькомолекулярних сполук [10]. Останнім часом увагу дослідників привертають сенсибілізатори сальварсанового ряду [7]. Інтерес до них особливо посилився після повідомлення [12] про те, що стан імунологічної нечутливості до різних речовин з малою молекулою (у сенсибілізованого до них організму) може бути пролонгований до кількох років. Це може мати велике значення в плані запобігання професійних станів гіперчутливості до низькомолекулярних, у тому числі й лікарських агентів, кількість яких надзвичайно різко збільшилась [5].

Ми вивчали можливість сенсибілізації, наведення перехресної гіперчутливості, специфічного пригнічення і утворення статусу імуно-толерантності у морських свинок до новарсенолу [4].

Методика досліджень

Досліди проведені на морських свинках, безпородних самцях ясної шерсті 300—400 г.

У I серії вивчали можливість сенсибілізації морських езинок новарсенолом

(НОВАР)¹, який розчиняли в теплому фізіологічному розчині ех тетропре (37°C). Курс сенсибілізації проводили за методикою Мейхера [11] в нашій модифікації. НОВАР в дозі 150 мкг на фізіологічному розчині вводили в товщу тканини вуха свинки інсуліновим шприцем з тонкою голкою до утворення папули діаметром 3 мм («лімонна корочка»). Вухо свинки заздалегідь обкладали з обох боків ватними тампонами, змоченими 70%-ним ефіром, потім обдували повітрям з трубки спеціальним насосом для охолодження тканин вуха і спазму судин на 2—3 хв. Голку вводили в товщу тканини вуха на 5 мм; після введення НОВАР та утворення папули на місці введення голку вилучали з-подібним способом з тим, щоб не дати можливості витікати назовні сенсибілізовану розчину НОВАР. Після вилучення голки вухо повторно обкладали ватними тампонами, змоченими 70%-ним ефіром на 1—1,5 хв. Через день тварин сенсибілізували повторно в друге вухо цим самим методом. Волоссяний покрив на зовнішній поверхні вух видавляли депіляторем. Через 12 год після повторної сенсибілізації вуха відрізали у трьох свинок, через 24 год — у восьми свинок, через 48 год — у восьми свинок, через 72 год — у чотирьох свинок і через 96 год — у чотирьох свинок.

¹ 0,6 новарсенол, серія 685, виготовлений VII. 1968 р. Визнаний придатним ГКК до 1980 р., Московський хімфармзавод ім. Л. Я. Карапова.

нок. На 21-й день привання здійснювали на депіляторем, і обробили вигляді алпікай, кожного введенням від цієї реєстрували через ленням; зачлені в пру розчині формалін. Одержані препарати ли порівнянний метод.

ІІ серія полягає гіперчутливості при синих НОВАР тест-доз (три свинки), міарес в ацетоні) — три морозчини). Візуальну р21-й день після сенса ступною гістологічною

III серію експериментичного контактування здійснювали (два свинки), 72 год внутрішньо вводили 15 мкг 2,4-динітрохлориду також за 24 свинці вводили за 24 осарсолу. Реєстрація зонах тестування зліз

зонах тестування здійснено. IV серія дослідів імунологічної толерантності виведена, за 20 мкг НОВАР, однією дозою — 20 мкг осарепсії (дозою). Потім провадили НОВАР у тканину в урез 21 день (два константні дози свинки), 111 днів (две константні дози свинки), яким вводили свинок, яким вводили свинок. Візуальну реєстрацію зачлененіх у запальний кюю [6, 11].

Аналіз даних вуха у свинок від ін'екції, тестування реакції. Якщо тес на третій-четвертих виникала класно) виражена кар. Візуально відзначається в центрі кілька та реакції на 3,0 [6] та сірого кольору із інфільтрація підешевими), що прийшли при активно проникнені інфільтрацією, утворюючи за Ваксмано жинні вакуолі, при нуклеарну клітину, IX). Епітелій неможливо (рис. 1, I). Су-

нок. На 21-й день проводили тестування свинок 0,03%-ним розчином НОВАР. Тестування здійснювали на шкірі спини і боків свинки, у якої заздалегідь видаляли волосся депіляторем, і обробляли цю зону шкіри ефіром. Згадані тест-дози використовували у вигляді аплікацій, скарифікацій, а також вводили внутрішньо і підшкірно. Місце кожного введення відмічали чорною тушшю; розвинуті шкірно-алергічні запальні реакції реєстрували через 24 год за методикою Кохена [6]. Тварин вмертвляли знекровленням; залучені в процес ділянки шкіри біопсували з наступною фіксацією в 10%-ному розчині формаліну, гістологічною обробкою і забарвленням гематоксилін-еозином. Одержані препарати зрізів шкіри мікроскопували і фотографували. Мікрофото вивчали порівняльним методом.

ІІ серія полягала у вивченні можливості наведення перехресної уповільненої гіперчутливості при сенсибілізації морських свинок НОВАР і тестуванні (в аналогічних НОВАР тест-дозах) 0,03%-ними розчинами сальварсану (три свинки), осарсолу (три свинки), міарсенолу (три свинки), 2,4-динітролорензолом (0,02%-ний розчин в ацетоні) — три морські свинки і пікріл-хлоридом — три морські свинки (0,02%-ний розчин). Візуальну реєстрацію ділянок специфічного запалення шкіри проводили на 21-й день після сенсибілізації, через 24 год після нанесення дози провокатора, з наступною гістологічною обробкою.

ІІІ серію експериментів проводили для вивчення вибіркового специфічного пригнічення контактних, шкірно-алергічних реакцій до НОВАР. Сенсибілізацію 13 морських свинок здійснювали також 150 мкг НОВАР, але за 24 год (две свинки), 48 год (две свинки), 72 год (две свинки), 144 год (две свинки) до тестування кожній свинці внутрішньо вводили 15 мкг НОВАР у фізіологічному розчині: одній свинці вводили 15 мкг 2,4-динітролорензолу за 24 год до тестування; одній свинці — 15 мкг пікріл-хлориду також за 24 год; одній свинці вводили 15 мкг міарсенолу за 24 год; одній свинці вводили за 24 год 15 мкг сальварсану внутрішньо і одній свинці — 15 мкг осарсолу. Реєстрацію контактних алергічних реакцій і гістологічне вивчення шкіри в зонах тестування здійснювали через 24 год після початку тестування.

ІV серія дослідів була спрямована на вивчення можливості одержання статусу імунологічної толерантності морських свинок до НОВАР. Для цього десяти свинкам внутріочеревинно, за три тижні до початку сенсибілізації в розчині ТВН-80 вводили 20 мкг НОВАР; одній морській свинці внутріочеревинно вводили 20 мкг сальварсану, одній — 20 мкг осарсолу, одній — 20 мкг міарсенолу, двом — ДНХБ і ПХ (у тій самій дозі). Потім провадили сенсибілізацію всіх морських свинок введенням 150 мкг НОВАР у тканину вуха за викладеною вище методикою. Тестування здійснювали через 21 день (два контрольні морські свинки), 51 день (две тварини), 81 день (две тварини), 111 днів (две тварини) і 141 день (три тварини) після сенсибілізації. Двох свинок, яким вводили внутріочеревинно ДНХБ і ПХ, тестували на 21-й день. Трьох свинок, яким вводили сальварсан, осарсол і міарсенол, також тестували на 21-й день. Візуальну реєстрацію контактних шкірно-алергічних реакцій і гістологічну обробку залучених у запальній процес ділянок шкіри провадили за викладеною вище методикою [6, 11].

Результати досліджень

Аналіз даних І серії дослідів показав, що в тому випадку, коли вуха у свинок відрізали через два дні після повторної сенсибілізуючої ін'екції, тестування на 21-й день не давало розвитку теплової запальної реакції. Якщо тестування проводилось у свинок, яким відрізали вуха на третій-четвертий день після повторної сенсибілізуючої ін'екції, то у них виникала класична, чітко і демонстративно (візуально і гістологічно) виражена картина контактної шкірно-алергічної запальної реакції. Візуально відзначена червона папула діаметром до 2—3 мм, набрякла; в центрі кілька темно-багрових точкових крововиливів. При оцінці реакції на 3,0 [6] точкові осередки некрозу в центрі такої папули темно-сірого кольору із зеленуватим відтінком. Гістологічно виявлена густа інфільтрація підепітеліального шару шкіри мононуклеарами (лімфоцитами), що прийшли з кровоносних і лімфатичних судин. Ці мононуклеари активно проникають в епітелій, немов би роз'їдають його своєю інфільтрацією, утворюючи характерну картину його пористості («спонгіоз» за Ваксманом). Епітелій набряклий. В ньому утворюються мононуклеарну клітину, що прийшла з судин глибоких шарів шкіри (рис. 1, IX). Епітелій немов би дірявий. Відзначається відшарування епідермісу (рис. 1, I). Судини більш глибоких шарів шкіри інфільтровані

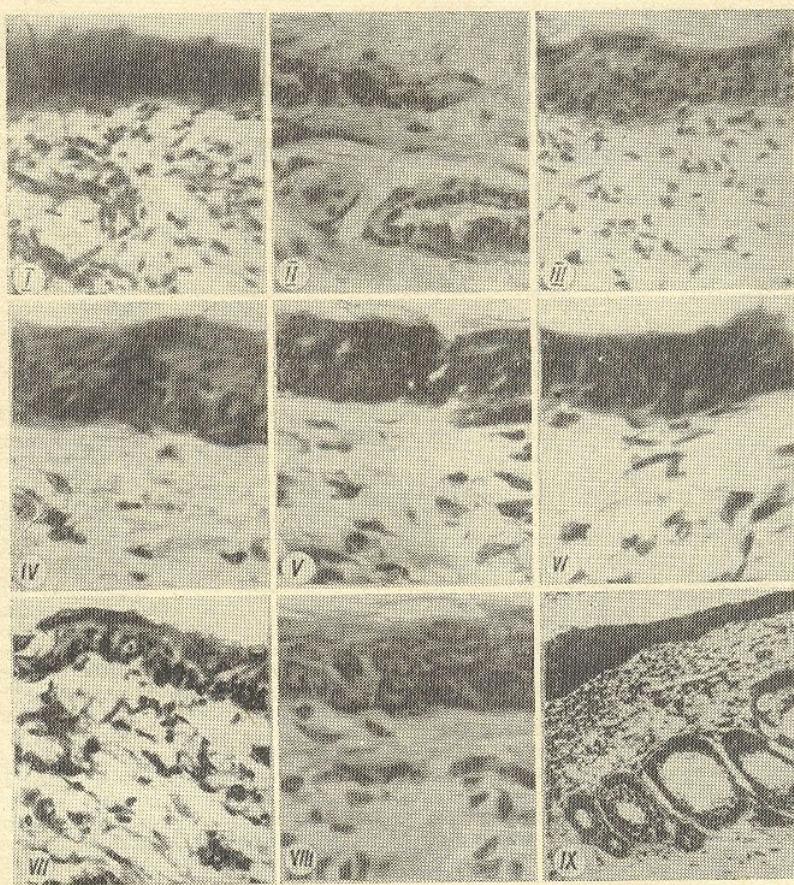

Рис. 1. Шкіра морської свинки. Гематоксилін-еозин.

I — 21-й день від початку сенсібілізації 150 мкг НОВАР. Тестування аплікаціями 0,03%-ного розчином НОВАР. Рясна інфільтрація підештального шару мононуклеарами, що проносяться в епітелій і створюють пористість його («спонгоз»). Набряк епітелію. Відшарування епідермісу, $\times 280$; II — дрібна судина глибоких шарів шкіри морської свинки, сенсібілізований НОВАР. Чітко фіксована інфільтрація мононуклеарами судинних стінок («манжетка»), $\times 280$; III — сенсібілізація НОВАР. Тестування 0,03%-ним розчином мітарсенолу. Відзначена мононуклеарна інфільтрація підештального шару; набряк епітелію, відшарування епідермісу. Вираженість цих змін менша інтенсивності, ніж на I, $\times 280$; IV — сенсібілізація НОВАР, тестування 0,02%-ним розчином 2,4-дінітролорензолу. Інфільтрація підештального шару мононуклеарами відсутня. Набряку епітелію нема. Епідерміс не відшарований. Гістологічна картина шкіри наближається до спостережуваної у ін tactої морської свинки, $\times 400$; V — сенсібілізація НОВАР. За 144 год до тестування введено 15 мкг НОВАР внутрішньо. Інфільтрація підештального шару мононуклеарами дуже невелика; є лише окремі розкидані скопчення мононуклеар, без оформленої напрямленості концентрації. Набряку епітелію нема. Епідерміс збережений. Пористості епітелію нема, $\times 400$; VI — сенсібілізація НОВАР. За 24 год до тестування введено 15 мкг сальварсану внутрішньо. Невелика інфільтрація підештального шару мононуклеарами, розкиданими по всій ділянці спостереження. Набряк епітелію невеликий. Епідерміс не відшарований, $\times 400$; VII — сенсібілізація НОВАР. За 21 день до сенсібілізації введено 20 мкг НОВАР внутрішньо. Тестування 0,03%-ним розчином НОВАР на 141-й день від початку сенсібілізації аплікаціями. Мононуклеарної інфільтрації підештального шару шкіри нема. Набряк епітелію відсутній, $\times 400$; VIII — сенсібілізація НОВАР. За 21 день до сенсібілізації НОВАР введено 20 мкг оскарсулю внутрішньо. Тестування 0,03%-ним розчином НОВАР через 40 діб після сенсібілізації. Епітелій злегка набряклий. Місцями відзначена відшарування епідермісу. В підештальному шарі — поодинокі мононуклеари; в двох-трьох локусах ці мононуклеарні клітини починають інтегрувати в невеликі колонії з загальною напрямленістю до базальної мембрани, $\times 400$. IX — сенсібілізація НОВАР. За 21 день до сенсібілізації внутрішньо введено 20 мкг пікріл-хлориду. Тестування на 21-й день після сенсібілізації. Картина шкіри аналогично описані на I, $\times 280$.

мононуклеарами
Наші дані про ча-
з цими ж строками

Вплив ампутації вушного антигену) на сенсочність свинок

Реєстрація КШАР ¹ за Кохеном	Кіль- сесні	
	12	24
(0)	3	8
(0,5)	—	—
(1,0)	—	—
(2,0)	—	—
(3,0)	—	—

¹ КШАР — контактні реакції.

іншими простили. Видимо, в перші дні цієї речовини-сенсибілізатора низькомолекулярні кон'югатів: НОВ, процес сенсибілізації зовсім невеликі. Інші уражують піном (в нашому випадку ураження шкіри синтезує антитіла до них мононуклеарних лейкоцитів).

Результати І хресних шкірно-акамі: сальварсаназація НОВАР та дом (неспоріднені алергічні реакції)

Найбільш ці раніше було показано розвиток таки ефект інгібіції тривального експериментального введення НОВАР, яке лише слабке невеликі острівці шкіри, набряку є чено (рис. 1, V). викликають більш ніж на 144 год. Як 2,4-динітротрхлорбензід НОВАР, не пригдає тварин цим члення уповільнене рівнене введення

мононуклеарами з ураженнями усіх шарів судинної стінки (рис. 1, II). Наші дані про час початку активної сенсибілізації НОВАР збігаються з цими ж строками сенсибілізації свинок пікрил-хлоридом [11] та

Таблиця 1
Вплив ампутації вушних раковин (депо антигену) на сенсибілізацію морських свинок НОВАР

Реєстрація КШАР ¹ за Кохеном	Кількість тварин після сенсибілізації через (год)				
	12	24	48	72	96
(0)	3	8	5	—	—
(0,5)	—	—	1	—	—
(1,0)	—	—	2	—	—
(2,0)	—	—	—	—	—
(3,0)	—	—	—	4	4

¹ КШАР — контактні шкірно-алергічні реакції.

Таблиця 2
Перехресні шкірно-алергічні реакції у морських свинок між НОВАР і іншими сполуками

Реєстрація КШАР за Кохеном	Кількість тестованих морських свинок				
	Сальварсан	Міарсенол	Осарсол	ДНХБ	ПХ
(0)	—	—	—	3	3
(0,5)	—	—	—	—	—
(1,0)	2	—	1	—	—
(2,0)	1	2	—	—	—
(3,0)	—	1	2	—	—

іншими простими сенсибілізаторами (ауторадіографічні дослідження). Видимо, в перші два дні після сенсибілізації утворюється так зване депо цієї речовини-сенсибілізатора в шкірі, де відбувається інтенсивне сполучення низькомолекулярного агента з білками шкіри та утворення кон'югатів: НОВАР плюс білок шкіри (рис. 2). Потім розвивається процес сенсибілізації з утворенням імуно-компетентних мононуклеарів і зовсім невеликої кількості високоактивних антитіл [9]. Як ті, так і інші уражують шкіру при наступному повторному контакті з алергеном (в нашому випадку — з НОВАР) [2]. Існує думка, за якою таке ураження шкіри носить атоагресивний характер, оскільки організм синтезує антитіла і виділяє спеціальні групи клонів імуновідповідальних мононуклеарів до власних білків шкіри [7].

Результати II серії дослідів показали можливість утворення перехресних шкірно-алергічних реакцій між НОВАР і спорідненими сполуками: сальварсаном, міарсенолом і осарсолом (рис. 1, III). Сенсибілізація НОВАР та тестування 2,4-динітрохлорбензолом і пікрил-хлоридом (неспорідненою сполукою) не викликали утворення уповільнених алергічних реакцій даного типу до НОВАР (рис. 1, IV).

Найбільш цікавими виявилися результати III серії дослідів. Нами раніше було показано, що внутріенні введення спроможні пригнічувати розвиток таких алергічних реакцій до 2,4-динітрохлорбензолу. Але ефект інгібіції тривав не більше 72—96 год, був тимчасовим і повним. У даному експерименті з НОВАР було встановлено, що внутрівведення введення НОВАР за 144 год до тестування (цим же НОВАР) викликало лише слабке пожвавлення контактної алергічної реакції: з'явились невеликі острівці мононуклеарної інфільтрації підепітеліального шару шкіри, набряку епітелію не було, відшарування епідермісу не відзначено (рис. 1, V). Видимо, профілактичні внутрівенні введення НОВАР викликають більш тривале пригнічення шкірних алергічних реакцій, ніж на 144 год. Як і слід було чекати, таке саме внутрівведення введення 2,4-динітрохлорбензолу і пікрил-хлориду свинкам, сенсибілізованим до НОВАР, не пригнічувало шкірних алергічних реакцій при тестуванні даних тварин цим же НОВАР. Цей факт свідчить про вибікове пригнічення уповільненої гіперчутливості даного типу (рис. 3), оскільки внутрівведення введення споріднених сполук, але не ідентичних (сальварсану,

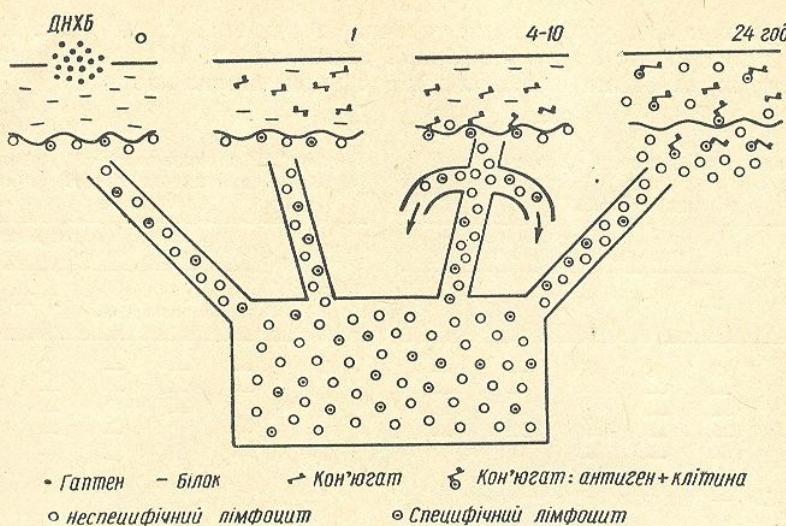

Рис. 2. Механізм контактно-алергічної реакції.

Циркулюючі специфічні лімфоцити постійно стикаються з алергеном (НОВАР) у шкірі. Водночас у товщі шкіри відбувається утворення кон'югатів. Реакція антиген + специфічна клітина утворює токсини і хемотаксичні речовини. Інтенсивність реакції залежить від присутності специфічних імунокомпетентних клітин (лімфоцитів), які «пізнають» алерген (НОВАР). Ці клітини поступово нагромаджуються в зоні зачленення, надходячи з кровоносного русла: звідси алергічна реакція називається «уповільненою», оскільки вона розвивається не відразу, а поступово. (За De Weck A. L.)

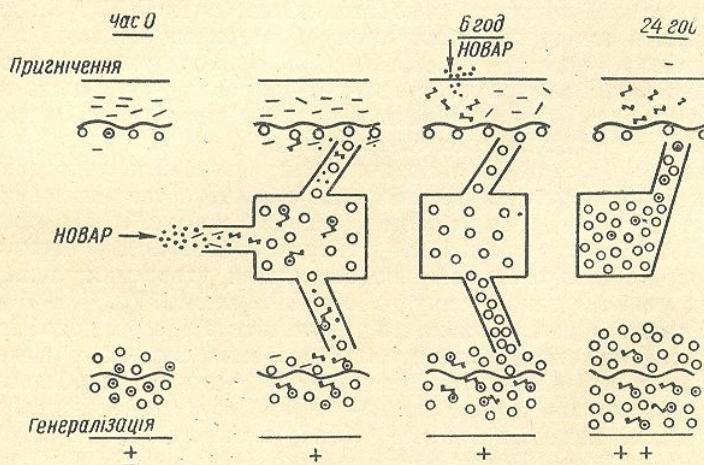

Рис. 3. Механізм вибіркового пригнічення контактної алергічної реакції і генералізації процесу (феномен «спалаху»).

Коли алерген або гаптен (наприклад НОВАР) входять сенсибілізований тварини внутрішньо, у кровоносному руслі формуються кон'югати, які реагують з окремими специфічними лімфоцитами в усьому організмі. Якщо організм тварини сенсибілізований слабо, то ці окремі реакції антиген + клітина не можуть у кількісному розумінні досягнути тієї межі, після якої запалення реакції стає видимою візуально. Але дію спеціфічних імуно-компетентних клітин зменшується, і повторна аплікація алергену вже не викликає алергічної реакції. Минулий рівень гіперчувствливості в такому організмі відновлюється через кілька днів. Якщо організм сильно сенсибілізований, то навіть слабка реакція в шкірі антиген + клітина в тіло же, якої достатньо для того, щоб викликати генералізацію процесу. У старих локусах тестування зберігається невелика кількість специфічних лімфоцитів. Гематогенне надходження свіжих порцій кон'югату (і антигену) викликає «живлення» старих тест-зон (феномен «спалаху»), тоді як інші ділянки шкіри залишаються незалученими в процес — середній рівень сенсибілізації. (За De Weck A. L.)

Вибіркове пригнічення алергічних ре

Реєстрація КШАР за Кохеном	Кількість білізуючої НОВАР
	24
(0)	2
(0,5)	—
(1,0)	—
(2,0)	—
(3,0)	—

(0)	2
(0,5)	—
(1,0)	—
(2,0)	—
(3,0)	—

Результати перспективи вивідністі етіології, вості уповільнені

1. Сенсибілізація відбувається через 150 мкг і тестування

2. Можливе виникнення НОВАР і споріднені сенолом.

3. Внутрішні затримки розвиваються від 1 до 2 годин.

4. Внутрішні затримки розвиваються від 1 до 2 годин.

1. Адо В. А.—Паркер Г. С. Алергічні захворювання. М., 1970.
2. Адо В. А., Попов В. В. Алергічні захворювання. М., 1970.
3. Ведров Н. С. Алергічні захворювання. М., 1970.
4. Купчинська О. С. Алергічні захворювання. М., 1970.
5. Рабен А. С., Маркович Е. А. Алергічні захворювання. М., 1970.
6. Соен Г. И. Алергічні захворювання. М., 1970.

міарсенолу і осарсолу) також викликало пригнічення гіперчутливості до НОВАР, але меншою мірою (рис. 1, VI).

В останній, IV серії дослідів вдалося показати, що превентивне внутріочеревинне введення НОВАР свинкам (за 21 день до сенсибілізації) може затримати розвиток шкірно-галванічних реакцій до 140 днів від початку первинної сенсибілізації (рис. 1, VII). Таке саме застосування сальварсану, міарсенолу і осарсолу менш тривало затримувало розвиток цих же реакцій (рис. 1, VIII). Використання для цієї мети ДНХБ і ПХ було неефективним (рис. 1, IX).

Таблиця 3
Вибіркове пригнічення контактних шкірно-алергічних реакцій до НОВАР

Реєстрація КШАР за Кохеном	Кількість тварин після гіпосенсибілізуючого внутрішнього введення НОВАР до тестування за (год)			
	24	48	72	144
(0)	2	2	2	—
(0,5)	—	—	—	—
(1,0)	—	—	—	1
(2,0)	—	—	—	—
(3,0)	—	—	—	—

Таблиця 4
Імунологічна толерантність до НОВАР у морських свинок (відсутність КШАР)

Реєстрація КШАР за Кохеном	Загальна кількість морських свинок, яким внутріочеревинно вводили НОВАР за 21 день до сенсибілізації				
	Тестування після сенсибілізації (на день)				
	21	51	81	111	144
(0)	2	2	2	2	—
(0,5)	—	—	—	—	—
(1,0)	—	—	—	—	2
(2,0)	—	—	—	—	—
(3,0)	—	—	—	—	—

Результати цих досліджень, з нашої точки зору, відкривають нові перспективи вивчення профілактики професіональних дерматозів алергичної етіології, а також деяких лікарських форм шкірної гіперчутливості уповільненого типу.

Висновки

- Сенсибілізація морських свинок до новарсенолу (НОВАР) розвивається через три-чотири доби внутрішнього введення його в дозі 150 мкг і тестування на 21-й день 0,03%-ним розчином НОВАР.
- Можливе утворення перехресних шкірно-алергічних реакцій між НОВАР і спорідненими сполуками: сальварсаном, осарсолом і міарсенолом.
- Внутрішнє введення 15 мкг НОВАР до тестування вибірково затримує розвиток контактних алергічних реакцій на період понад 144 години.
- Внутріочеревинне введення 20 мкг НОВАР у розчині ТВІН-80 за три тижні до сенсибілізації затримує розвиток контактних шкірно-алергічних реакцій до 140 днів від початку сенсибілізації.

Література

- Адо В. А.—Патол. физiol. и экспер. терап., 1967, 6, 79.
- Адо В. А., Подколзин А. А.—Архив патол., 1970, 5, 22.
- Ведров Н. С., Долгов А. П.—Вестн. дерматол. и венерол., 1955, 6, 39.
- Купчинская А.—Автоиммунные заболевания, М., 1963.
- Рабен А. С., Антоньев А. А.—Професс. болезни кожи, вызываемые химич. веществ., М., «Медицина», 1966.
- Соен Н.—Isr. J. of Med. Sci., 1966, 2, 1, 37.

7. Frey J.—Int. Arch. All., 1966, 30, 3, 288.
8. Haxthausen H.—Arch. Derm. Syph. (Berlin), 1935, 171, 583.
9. Karush F., Eisen H.—Science, 1962, 136, 1032.
10. Landsteiner K., Sulzberger M.—J. Invest. Derm., 1939, 2, 25.
11. Macher E., Chase M.—J. Exp. Med., 1969, 29, 53.
12. Uhr J., Pappenheimer A.—J. Exp. Med., 1958, 108, 891.

**DELAYED TYPE HYPERSENSITIVITY TO NOVARSENOL
IN EXPERIMENTAL GUINEA PIGS**

V. A. Ado

Department of Pathological Physiology, University of Peoples' Friendship, USSR, Moscow

Summary

The article deals with the possibility of sensitization of experimental GPs with 150 mkg of novarsenol injected intradermally and tested with 0.03% solution of the same drug by its application to the skin. The cross skin-allergic contact reactions between novarsenol, salvarsan, myarsenol and osarsol were registered. Novarsenol injected intravenously before testing delayed the development of contact skin-allergic reactions up to 144 hours (15 mkg). Novarsenol (20 mkg) injected intraperitoneally before the sensitization delayed the inducing of contact skin-allergic reactions up to 140 days.

**ПРОНИК
ПІД В**

Кафедра патол

Проникність
ментальній пато.
Є відомості про
фалічного бар'є

З питання гемато-енцефалі за одними дани підвищується пр сині крізь гемат [22], діатермія н

Файтельбер нюють проникні електромагнітни зовсім не вивче

Ультразвук біології, ветеринарії людини та як за та ін.]. Проте в здатність гемато

Ми вивчали тривалості впли

Досліди прове радіоактивної індію ($\text{Na}_2\text{HP}^{32}\text{O}_4$) вводили через 60 хв кролик ділянок головного мозку, чотири бугрів, епіфіза, гіпокрайової вени вуха денно в організм ректума і переднього стегна і коливання генерувала. Досліджені впл 1,6 er/cm^2 тривали проникність гемато-ні методом варіацій

Досліди по матичного бар'є сивна, причому мозку різний. Т